

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitiowy jednonaltowny na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadestanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pauny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Rokowania pokojowe przed jesienią?

KRAKOW 29 | 8. Jak donosi „Czas“ kardynał Gaspari konferował onegdaj w Watykanie ze specjalnym posłem angielskim bardzo długó i jak twierdzą źródła angielskie Watykan ma po konferencji tej nadzieję, że rokowania pokojowe rozpoczną się przed jesienią.

50000 urzędników włoskich za pokojem.

ZURICH 29 | 8. Donoszą tu z Rzymu, że prezydent ministrów otrzymał w ostatnich dniach pismo specjalne od urzędników państwowych włoskich, którzy w liczbie 50000 osób są podpisani i proszą o spieszne zakończenie wojny.

Rosja nie odpowie Ojcu św.

AMSTERDAM, 29 | 8. „Allgemeen Handelsblad“ donosi z Petersburga: Rząd tymczasowy postanowił ze względu na to, iż nota Ojca św. nie zawiera wzmianki o Rosji, pozostawić ją bez odpowiedzi i powiadomić o tem sprzymierzeńców.

Aresztowanie czł. rządu w Finlandji.

GENEWA 29 | 8. „Secolo“ donosi z Petersburga, że na rozkaz gubernatora Finlandji aresztowano w Jakobstacie wszystkich członków tymczasowego rządu finlandzkiego.

Stan oblężenia w Moskwie.

ZURICH 29 | 8. „Corriere della Sera“ donosi, że w Moskwie ogłoszono stan oblężenia.

Anglja chce mieć cara u siebie.

BERNO 29 | 8. „Daily News“ donosi z Petersburga, że angielski rząd zrobił propozycję rosyjskiemu, aby car i jego rodzinę na specjalnym krążowniku przewieźć do Anglii. Rząd rosyjski nie odpowiedział jeszcze stanowczo.

W sprawie Polski i Litwy i Kurlandji.

BERLIN, 29 | 8. W komisji głównej parlamentu Rzeszy trwały wczoraj w dalszym ciągu najzupełniej poufne obrady nad sposobami rządzenia w krajach okupowanych. Wczoraj zakończono obrady nad Polską, dzisiaj zajęto się z narządem Litwy i Kurlandji.

Jako przedstawiciele rządu obecni byli sekretarze stanu, dr. Helfferich, v. Kühlmann; Wallraff i minister wojny v. Stein.

Z posłów, poza członkami komisji obecni, byli w charakterze słuchaczy prezes parlamentu i cały szereg posłów.

Obrady nad terenami okupowanymi miały być ukończone do godz. 2 po południu, ze względu na mające się przed wieczorem odbyć pierwsze posiedzenie Komisji specjalnej przy kanclerzu Rzeszy.

Dzisiaj miały być rozważane wnioski w sprawie zniesienia cenzury po-

litycznej i stanu oblężenia. Późem komisja główna zamierza zrobić przerwę do września.

8000 rubli na utrzymanie cara.

GENEWA 29 | 8. „Petit Journal“ donosi, że rząd tymczasowy przeznaczył na utrzymanie cara i jego rodziny rubli 8000 rocznie.

Największa bitwa.

STOKHOLM, 29 | 8. „Nya Daglight Allehenda“ nazywa bitwę obecną nad Isonzo największą ze wszystkich bitew, przedsięwziętych dotychczas przez koalicję.

Cadorna zastosował wszelkie możliwe środki i wysiłki w celu przerwania frontu. Anglije zaopatrzyli go świetnie w nowe działa i amunicję. Przewaga techniczna i liczebna umożliwiła włochom pewne postępy, jednak jak można sądzić z wypadków dotychczasowych, niema o b a w y o przerwanie frontu.

3 miliony żołnierzy.

LUGANO, 29 | 8. Medjolański „Corriere della Sera“ pisze o obecnej ofensywie koalicyjnej, że według wiarogodnego oblężenia walczy teraz na wszystkich frontach 8 i pół miliona żołnierzy koalicyjnych. Wobec takiego zastosowania sił bojowych, musi być osiągnięte zwycięstwo nad wrogiem.

Nowa wielka ofensywa angielska.

HAGA, 29 | 8. Korespondent „Daily Mail“ donosi: Armja angielska szykuje się do nowej wielkiej ofensywy flandryjskiej. Celem kampanji pozostaje zajęcie przez Niemców wybrzeże belgijskie.

W oczekiwaniu ogłoszenia Dyrektorjatu.

STOKHOLM, 29 | 8. Jak donosi „Ritoez“ w pałacu Taurydzkim komentowana jest żywo pogłoska, że na czele władzy w Rosji stanie dyrektorjat, złożony z 5 osób.

Dyrektorjat ten rządzić będzie do chwili ustalenia ustroju państwowego przez konstytuante.

Jako członków wymieniają: Kiereńskiego, Ceretellego, Skobelewa, Czernowa i Niekrasowa lub ks. Lwowa.

Największy Komunikat austriacki.

WIENEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 29 sierpnia:

Wschodni plać boju.

Około Sojeja zdobyte przedwczoraj w górze musielismy oprzeć wobec przeważających ataków. U armji gen. Kriteka austro-węgierskiej i niemieckiej pułki wydarty rojanom w szarych walkach wieś Bojan i stanowiska na wzgórzach Dolza. Pojmiono ponad 1000 jeńców, zdobyto 6 dział i wiele karabinów myśliwskich.

Włoski teren walk.

Wzmocnieni przez przypływ nowych sił włoski czynią wszelkie wy-

siłki na płaskowyżynie Bainzizza i św. Ducha, celem rozszerzenia swego zysku terenowego, osiągniętego wśród wielkich ofiar, na początku 11 bitwy nad Isonzo. Prawie we wszystkich częściach frontu szturmował nieprzyjaciół stanowiska woisk naszych. W zaciętych walkach przy pomocy granatów ręcznych i na bagnety mierzyła się niewzruszona w 10-cio dniowej bitwie siła odporna naszych wojowników z włoską przewagą. Waleczni obrońcy na całej linii wyszli zwycięsko. Przeciwnik wszędzie został odrzucony, uciekając miejscami w rozprzężeniu.

Także i na wschód od Gorycji nie powiodło się włochom przedsięwzięcie, podjęte przy pomocy znacznych sił aliantów. Strzelcy cesarscy napadli z nienacka w lodach i śniegu na posterunek nieprzyjacielski i przyprowadzili 2 włoskich oficerów, 20 alpinów, 1 karabin maszynowy i 1 reflektor.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoëfer
Feldmarszałek-portacznik.

Dymisja Rady Stanu.

W dniu 26 sierpnia b.r. w sobotę o g. 5 po poł. odbyło się 82 plenarne posiedzenie T. Rady Stanu, pod przewodnictwem wice marszałka J. Mikułowskiego-Pomorskiego.

Po wysłuchaniu zawiadomienia p. komisarza rządu ces.-niemieckiego o ostatnich zarządzeniach w sprawie Legionów polskich, T. Rada Stanu, ze względu, iż decyzja w tej sprawie zapadła bez jej wiadomości i zgody, powzięła jednogłośnie uchwałę złożenia mandatów w ręce osób, desygnowanych na posiedzeniu plenarnem T. Rady Stanu z d. 15 lipca b.r., w myśl uchwał tejże Rady z d. 8 lipca b.r.

Celem prowizorycznego załatwienia spraw należących do kompetencji ogólnego zebrania lub wydziału wykonawczego T. Rady Stanu, w szczególności zaś, celem objęcia sądownictwa i szkolnictwa, wybrano komisję przejściową, złożoną z pp. J. Mikułowskiego - Pomorskiego, St. Bukowieckiego i K. Natansona, jako członków, oraz pp. L. Górskiego i A. Kaczorowskiego, jako zastępców.

Upoważniono też p. St. Janickiego do brania nadal udziału w organizacji instytucji społecznych do spraw aprowizacji.

Chwila bliźcza

— Oredzie prez. Wilsona z dnia 6 b. m. zabrania wszelkich wypłat Ameryki na rzecz Niemiec.

— „Daily News“ donoszą z Petersburga: Rząd tymczasowy uznał oficjalnie w dniu 21 sierpnia dawną umowę rządu carskiego, skierowaną przeciwko pokojowi oddzielnemu.

— W Kamieńcu - Podolskim zastrajkowali fotograficy i członkowie

związku drukarskiego, żądając podniesienia płacy.

— Do Watykanu nadeszło pismo odrębne cesarza Karola, będące w związku z notą pokojową Ojca św.

— Donoszą z Mińska, iż przywieziono tam z frontu pod konwojem 29 oficerów i żołnierzy, którzy agitowali za pokojem.

— B. wielki książę Siergiej Michajłowicz otrzymał pozwolenie osiedlenia się w Petersburgu.

— Według depeszy korespondenta „Lokal Anz.“, francuzi rzucili do boju pod Verdun 19 dywizji, a w tej liczbie kilka dywizji terytorjalnych.

Co słychać nowego?

Austria nie wyrzeknie się Tryestu.

Organ ministerstwa spraw zagranicznych „W. Allg. Ztg.“ zawiera krótki artykuł, polemizujący z artykułem „N. F. Presse“ stwierdzającym, że Austro-Węgry nie wyrzekną się nigdy Tryestu.

Z tego wynikałoby—twierdzi „W. Allg. Ztg.“—w sprawie Trydentu możliwe są pewne koncesje na rzecz Włoch. Stanowisko Austro-Węgier wobec aspiracji włoskich da się określić krótko w sposób następujący: Nie odstąpimy Włochom ani piędzi ziemi.

Zapowiedź nowej próby pośrednictwa pokojowego.

W „Journal de Geneve“ w artykule, zatytułowanym „O społeczeństwie narodów“, czytamy co następuje:

„Pewna osobistość, na ogół zawsze dobrze poinformowana, zapewnia, że prezydent Wilson, jeszcze przed wzięciem udziału przez wojska amerykańskie w walkach na froncie europejskim, ma zamiar po raz ostatni wystąpić z akcją pośrednictwa pokojowego. Wilson oczekuje, że ustali ona ostatecznie swoje cele wojenne i, ewentualnie, zawiadomi go o uzgodnieniu tych celów z celami wojennymi, ogłoszonymi przez Wilsona. Wówczas prezydent zaproponuje państwom centralnym przyjęcie tego sprawiedliwego pokoju; w razie odrzucenia propozycji, koalicja ogłosi uroczyste, że w ciągu 10 lat zamknięty będzie dla państw centralnych rynek światowy.“

Czarna opaska.

„Echo de Paris“ donosi, że 12-ta armia rosyjska postanowiła, iż wszyscy żołnierze, którzy nie chcieli brać udziału w ofensywie, mają nosić czarną opaskę na ramieniu tak długo, jak długo się nie zrehabilitują bohaterką walką z nieprzyjacielem.

Odporne stanowisko Rosji.

Holenderskie „Nieuwsbureau“ donosi:

Tutejszy poseł rosyjski oświadczył wobec dziennikarzy, że Rosja nie odpowiadziła jeszcze na notę Ojca św., która—zdaniem dyplomacji rosyjskiej—jest inspirowana przez mocarstwa centralne.

Noty papieskiej nie można pogodzić z demokratycznymi tendencjami Rosji, dlatego też—zapewnił poseł rosyjski—mogą stanowczo twierdzić, że odpowiedź rządu rosyjskiego będzie odmowną.

Koblety senatorkami w Rosji.

W tych dniach mają nastąpić nowe nominacje do senatu. Między kandydatkami są dwie kobiety: O. Nieczajewa i literatka Letkowa Sultanova.

Narady ze słowianami.

Koło Polskie w Wiedniu rozpoczęło ważne narady z przedstawicielami na-

rodów słowiańskich w Austrii. Do rokowań tych, których szczegóły nie są znane przywiązują pisma wiedeńskie dużą wagę, gdyż oznaczają one punkt zwrotny w tradycyjnej polityce Koła Polskiego, ważny ze względu na sytuację polityczną i międzynarodową.

Przykazania polityki niemieckiej.

Znany publicysta Philipp Stein ogłosił w „Deutsche Politik.“ 10 przykazań polityki niemieckiej. Ponieważ są charakterystyczne, warto zapoznać z nimi czytelników polskich.

1. Wojna jest dalszym ciągiem polityki, co znaczy, że wojna jest sprawą nie tylko militarną, lecz musi być także a nawet przede wszystkim kwestją polityczną, wiodącą do celów politycznych za pomocą wszelkich środków polityki.

2. Wojna jest rewolucją; przemienia i odnawia rzeczy, formy i poglądy.

3. Musimy zwyciężyć. Zwycięzcy my a zwycięstwo zapewni nam pokój, skoro wojnę poprowadzimy z całą swą siłą pierwotną.

4. Wojna przebiega do rozstrzygnięcia zagadnień polityki.

5. Niemcy, dopóki istnieją, nie będą zgniecione; muszą się jeno przezwyciężyć.

6. Obecnie wojna jest pod każdym względem wielką dla niemieckiego ludu szkołą obowiązku.

7. Bagatelna jest forma prawa wyborczego lub systemu rządu w przeciwieństwie do wielkości stawki, o jaką toczy się gra.

8. Chodzi o cały ogół, o zbliżające się stulecie naszego ludu, o los świata.

Albo my zwyciężymy, a wtedy będzie kres potęgi morskiej Wielkiej Brytanii ciężającej na wszystkich krajach.

Albo przegramy. Wtedy Niemcy zostaną wykreślone z historii świata, ba! Europa będzie tylko pojęciem geograficznym, zaś wszystkie kraje a także dzisiejsi Anglii sprzymierzeńcy będą objektem woli Wielkiej Brytanii.

9. Mąż stanu może rządzić przy każdym prawie wyborczym. Parlamentarne prawo niebawem musi nadejść dla Prus, nie dlatego atoli, że jest lepsze lub że w parlamencie będzie wdzięczniejsza praca polityczna niż w Sejmie pruskim, lecz z tego powodu, iż musi być uczyniona wolną drogą, no i zjawiają się polityczne wskazania, świadczące, że tylko wojna, jako wojna ludowa zdola jeszcze do końca doprowadzić.

W czasie wojny wszystkie siły ludowe muszą osiągnąć najwyższe napięcie.

Mąż stanu—to przywódca...

KRONIKA.

Tylko w Częstochowie.

Dochożą nas coraz częściej skargi na nietaktowne zachowywanie się urzędników różnych instytucji, których narazie nie chcemy wymienić. Co najdziwniejsze, że i pieś piękna, która winna dzięki wrodzonej łagodności, świecić przykładem, zachowuje się wobec interesantów w sposób wcale niegodny naśladowania.

W Częstochowie nie należy do rzadkości robienie wobec klienta grymasów, wyrażanie niezadowolona pana urzędnika czy urzędniczki i pod każdym względem lekceważące traktowanie interesanta.

Władze naczelne różnych biur winne wskazać swoim pracownikom, że istnieją pewne sposoby zachowywa-

nia się wobec interesantów, stosowane w całej Europie niepraktykowane, a tylko w Częstochowie.

Posiedzenie Rady miejskiej.

Dziś we czwartek dn. 30 bm. o g. 5 ej po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Porządek obrad zapowiada:

1. Wnioski Magistratu w sprawie dodatku drożyznianego dla urzędników i pracowników miejskich.

2. Wn. Mag. w sprawie subwencji Zakładowi Magdalenek mk. 240 rocznie.

3. Wn. Mag. w sprawie wypłacenia K. O. jednorazowo mk. 600 na kąpiele dla dziatwy szkolnej.

4. Wn. Mag. w sprawie urządzenia instalacji do oświetlenia elektrycznego w przytułku noclegowym, kosztem mk. 495.70.

5. Opinia Delegacji Gospodarczej w sprawie petycji mieszkańców Zawodzie—Sachalin o odbudowę mostu na rzece „Warcie“.

6. Opinia Komisji w sprawie założenia Miejskiej Kasy Oszczęd.

7. Wn. r. Zagórskiego i in. w sprawie sprowadzenia taniego obuwia wzorem Radomia, celem zwalczania spekulacji skórami.

8. Wn. r. Wróblewskiego i in. w sprawie opracowania i ogłoszenia taksy na wszystkie artykuły żywnościowe.

9. Wn. Mag. w sprawie przeznaczenia materiału pozostałego z rozbiórki wagi na Nowym Ryku Szpitalowi N. M. Panny na przybudówkę dla płukania naczyń.

10. Wn. Mag. o przyznaniu jednorazowo mk. 600 dla przytułku starców na zakupno odzieży.

11. Wn. r. Fogelbauma i in. o wyłonienie Komisji regulaminowo-prawnej.

12. Wn. r. Fogelbauma i in. o poprawie bytu pracowników Deputacji Żywnościowej.

13. Sprawozdanie finansowe Magistratu za miesiąc lipiec 1917 r.

14. Wybory Opiekunów Dzielnicowych.

15. Wn. Mag. o przyznaniu Tow. Biblioteki Publicznej subsydjum jednorazowe w sumie mk. 1250 oraz mk. 750 na rok budżetowy 1917—18.

Z Koła prac. nad rozwojem przem. i handlu.

Koło pracujących nad rozwojem przemysłu i handlu, za pośrednictwem „Gońca“ zawiadamia członków „Drużyn śpiewaczych“, że lekcje śpiewu po dwumiesięcznej przerwie rozpoczynają się w nadchodzącą sobotę t.j. d. 1 września o godz. 8 wieczorem.

Wspólne lokale pracy.

W pismach łódzkich czytamy, że wobec drożyzny i braku nafty oraz trudności opalowych wśród rzemieślników łódzkich poruszono projekt gromadzenia się do pracy przy wspólnym oświetleniu.

Czyby i Częstochowa nie powinna pomyśleć o naśladowaniu tego przykładu?

Zguba.

We wtorek o godz. 5 ej po poł. w ulicy Panny Marji zgubiony został pozłacany łańcuch kanoniki z krzyżem. Uczciwy znalazca proszony jest o odniesienie zguby do redakcji „Gońca“, gdzie otrzyma wynagrodzenie.

Wojenne dochody relikwii.

Jeden z rolników w okolicy Warszawy, właściciel 8 wiók ziemi, sprzedał świeżo 500 korcy młodych sieniaków na pniu za sumę 20 tysięcy marek, obecnie zaś ma do sprzedania tysiąc pudów cebuli, za którą ofiarują mu już 100 tysięcy marek,

lecz właściciel nie chce wyżyć się swoich pólów za tak „marną cenę” i postanowił poczekać do jesieni, gdyż wówczas „ceny cebuli podniosą się trzykrotnie”. Chodzi więc tutaj o nielada bagatelę — 200 tysięcy marek.

Wliczając do powyższego dochód z innych pólów rolnych oraz nabiału—dochód ogólny z tego niewielkiego gospodarstwa wynosi co najmniej ćwierć miliona marek.

Nic więc dziwnego, że ów rolnik, mający przed wojną dochodu 2—3 tys. rubli i poprzestający wówczas na zwykłej bryczce na resorach, obecnie poszukuje powozu „zakrywanego” (karety) z „nadmuchanymi” gumami, co dzisiaj kosztuje kilkanaście tysięcy marek.

I u nas w okolicy Częstochowy i w samym mieście nie dzieje się lepiej, bogactwo się nadmierne jedni, którzy bez sumienia oddzierają staniających się ze złego odżywiania braci w mieście.

Czas by był wielki opamiętać się i stać się ludźmi, odczuwającymi niedolę współbraci.

Odezwa do nauczycielstwa.

Podlasie woła o pomoc Ziemi zroszonej krwią męczenników unickich ziemi, która mimo kilkudziesięciu lat systematycznej rusyfikacji zdołała zachować oblicze polskie, grozi teraz ponownie zalew ze strony obcych żywiołów. Rusini i żydzi krzają się około zakładania szkół własnych, zaprowadzając je tam nawet, gdzie ludność jest rdzennie i wyłącznie polska. Jacys nieznanzi dotąd w tych okolicach emisariusze ruscy agitują na rzecz szkół i wojska ukraińskiego, znajdując niestety niezbyt często chętnych zwolenników między ludem podlaskim.

Spółceństwo polskie na Podlasiu wzywa przeto nauczycieli i nauczycielki polskie do pracy na zagrożonych kresach ojczyzny. Na razie powstać ma w powiecie włodawskim, jako najbliższym wynarodowieniu 8 szkół ludowych w okręgu (gminie) Andrzejów. Gdyby się znalazła odpowiednia ilość sił nauczycielskich, nauka mogłaby się rozpocząć już we wrześniu. Dla informacji podajemy, że do każdej z tych posad przywiązana jest płaca 2 200—2 800 koron rocznie, tudzież mieszkanie z opałem i 1 mórg gruntu po cenie 6 do 12 kor. za mórg.

Zgłoszenie ustne lub piśmienne przyjmuje „Ognisko nauczycielskie” w Krakowie—Rynek główny 29.

Chleb z gruszek.

Pewien właściciel dóbr w Austrii, jak donoszą pisma wiedeńskie—wyznał nową odmieszkę do chleba, mianowicie mielone gruszki. Próby dały doskonały rezultat, chleb był dobry i smaczny.

Władze kierujące urzędem wyżywienia poleciły odnośnym czynnikom wprowadzenie tego nowego pomysłu.

Możeby warto i w Częstochowie spróbować wypiekać chleb gruszkowy, a może będzie lepszy od dzisiejszej popularki.

Poemat Ibsena w „Odeonie”.
Teatr „Odeon” demonstruje obecnie pięknie inscenizowany poemat Ibsena p. t. „Terye Vigen” przedstawiający tragedję żeglarską, a toczącej się na tle przeocudnych morskich pejzazów. Wesółym zakończeniem programu jest farsa „Dentysta mimo woli”.

Występy Lubicz-Sarnowskiej.
Na pierwszy swój występ wybrała znakomita artystka wyborną komedję A. Engla p. t. „Siostra Helena” — w

W czwartek dnia 30 Sierpnia r. b. jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. t. r.

AUGUSTYNA ANCZYKOWSKIEGO

odbędzie się na Jasnej Górze o godzinie 9 i pół rano nabożeństwo żałobne na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

Rodzina.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy przyjęli czynny udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam sżłokom

ś. p. **Jana Gruszki**

w szczególności ks. kanonikowi M. Ciesielskiemu, pp. Szczepańskiemu, Koszewskiemu i Błasikiewiczowi za odegranie i odpiewanie mszy żałobnej, oraz kolegom, przyjaciołom i znajomym zmarłego składającego z głębi serca „Bóg Zapłać”

Rodzina.

której znajduje szerokie pole do wykazania wszystkich cech swego niepospolitego talentu.

Następnie ujrzymy głośną sztukę H. Ludermana p. t. „Walka Motyli”. Pożatem odegrane zostaną „Panna Ziuta, moja żona” Gavaulta i „Koteczka” Viktora, ostatnia nowość z repertuaru Rozmaitości.

Pierwsze przedstawienie odbędzie się dn. 4 września w teatrze „Paryskim”.

Dla Częstochowy pozbawionej teatru, przyjazd artystki tak przemilęj jak p. Lubicz-Sarnowska, będzie prawdziwą atrakcją.

Do odebrania.

W redakcji „Gońca” są do odebrania znalezione na ulicy, wykupione kwity na kartofle.

Obłąkany w parku.

Onegdaj wieczorem w parku Staszica pewien chory umysłowo zachowywał się w sposób wysoce nieprzyzwoity, zatrzymując przechodzące kobiety itd. Nieszczęśliwym zaopiekowała się policja.

O spluwaczki w szkołach.

Nacz. pow. częstoch. wydał rozporządzenie, na mocy którego w szkołach na wsi i w Częstochowie mają być umieszczone spluwaczki, celem zapobieganiu gruźlicy.

Z ostatniej chwili.

Najnowszy komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 29 sierpnia.

Zachodni plac boju.

Pod wpływem burzy i deszczu pozostała działalność ogniowa prawie wszędzie w ograniczonych rozmiarach. Liczne własne ataki wywiadowe przyniosły nam zyski w jeńcach i łupie.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii ożywiła się wieczorem walka artylerji między Lange mark a Holubecke. Nasze kontrnatarcie odrzuciło anglików z wkładnicą zdobytego na północnym-wschodzie od Prezenbergu.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Pod Verdunem więcej ożywiona działalność artylerji tylko na wybrzeżu wschodnim Mozy między Beaumont a Damleup.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

W odwzajemnieniu za ostrzełwa-

nie Thiracourt przez francuzów, wzięliśmy Noviant am Pres i Pont a Mousson pod ogień z daleka

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka Leopolda Bawarskiego.

Zadna większa działalność bojowa.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

Po obydwóch stronach doliny Pitosu szturmowały śląskie i austro-węgierskie wojska kilka stanowisk na wzgórzach i odparły na północ od Grocenci silne przeciwności. Przeszło 500 jeńców przyprowadzono. Na froncie gór między Casinu a doliną Putny wypadli rumuni na kilku miejscach bez osiągnięcia skutku.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

Na brzegu gór przy średnim Serecie wzięty po skutecznym przygotowaniu artyleryjskim pruskie, bawarskie, heskie i meklenburskie bataljony w walce między domami wieś Munkulul. Pobitego przeciwnika wyparty one bez przerwy przez kilka stanowisk po obydwóch stronach doliny Susity na północ-zachód.

W walce z atakujących rozbiły się silne rosyjsko rumuńskie przeciwności. Nieprzyjaciół stracił przeszło 100 jeńców, 3 działa i 50 karabinów maszynowych i poniósł detektywne krwawe straty.

Na wschod kolei Focsani—Adjud ożywiona działalność bojowa artylerji.

Front macedoński.

Działalność ogniowa była częstokroć więcej silną niż w ostatnim czasie, szereg: lnie między Wardarem a jeziorem Doiran. Walki przedpolowe na stokach wschodnich Nidzy Planiny były dla bułgarów pełne skuteczności.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Organizujemy

obohody Kołociuszkowskiej

Zakład freeblowski
oraz Kursu dla Frablanek i Ochroniarek

Jadwigi Lucht - Michalskiej

CZĘSTOCHOWA, ul. Piękas, № 6.

przyjmuje zapisy nowowstępujących uczennic oraz dzieł codziennie od 10 r. do 6 wieczorem. Dla działaczy nauka w kompletach, pogadanki, słój, gimnastyka i śpiew. Zajęcia rozpoczynają się 3-go Września.

Złoty kwit lombardu Częst. Tow. Poł. 30000. 747—

300 mórg do rozparcelowania na dniach dobre warunki wiadomość Jamogórka Nr. 18 J. Polak

Zamieszkałym portmonetką a pieniężni odebrać można w Adm. Gońca za zwrotem kosztów ogłoszenia

Zamieszkałym kwity na kartofle odebrać można w Adm. Gońca za zwrotem kosztów ogłoszenia

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od czwartku 30 sierpnia do poniedziałku 3 września r. b. włącznie.
Sensacja! Sensacja!

Córa gór (czyli cyganka)

Dramat mimiczny w 4-ch wielkich częściach z Astą Nilson w roli głównej.

Gontrau uczy się tańczyć
(komiczny)

Kubusь pogromcą lwów
(bardzo komiczny)

Nad program **Policja w New-Yorku.** zdjęcie z natury

Uwaga: W piątek 31 Sierpnia w sobotę 1 i niedzielę 2 września z powodu wynajęcia sali dla teatru Polskiego z Warszawy przedstawienia Kinematograficzne trwać będą tylko do godziny 8-ej wieczorem.

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od środy 29 Sierpnia do niedzieli 2 Września 1917 roku.
Dzisiaj jeden z najwybitniejszych obrazów szwedzkich!

TERJE VIGEN

Wzruszający dramat w 5-ciu aktach, według poematu HENRYKA IBSENA.

W roli tytułowej słynny artysta szwedzki
Wiktor Sjöström.

Nad program: **Dentysta mimo woli** Wyborna komedia duńska

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga.**
Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S. otwiera z początkiem 1917/18 roku szkolnego Seminarjum

NAUCZYCIELI LUDOWYCH
w Częstochowie

Egzaminy na kursy I i II rozpoczynają się 3-go września 1917 roku
Podania przyjmuje i wszelkich wskazań udziela Kancelaria Seminarjum, ul. św. Barbary
Nr. 15-a (oficyna) oodzieniu od 10-12 rano.

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy
Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 100 gramów/ 1/4 f/w handlu detalicz-
nym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1/2 f. w handlu de-
talicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI
i WIELUŃSKI **Maurycy Neufeld, CZĘSTOCHOWA.**

Ządać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

KANCELARJA

Kursów Handlowych
przy Stowarzyszeniu Prao.
Handlowych i Przem.
m. Częstochowy

Zawiadamia, iż zapisy na kursy Handlo-
we i komplety języków niemieckiego,
francuskiego i angielskiego, odbywać się
będą codziennie od godz. 3-4 po poł. w
lokalu szkolnym ul. Panny Marji Nr. 35
(II podwórze).

Nowo otworzony chrześcijański skład, kupuje
i sprzedaje po cenach umiarkowanych róż-
nego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do
szycia i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku
przyjmuje w komis.

Potrzebna dziewczynka do służby Wład. ul.
P. Marji Nr. 38 u stróża 740-

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7.

parter front (obok sądu pokoju
1-go okręgu).

Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano
i od 2-ej do 5-ej po południu.

Uczeń z patentem szkoły muzycznej udziela lek-
cji gry fortepianowej przy skromnych warunkach.
Wład. sklep spożywczy Teatralna 62. 721 |

Karol Wępczański powrócił na stałe i u
dziela gry skrzypcowej, fortepianowej, na
mandolinie, prywatnie i w szkołach. Wiadomość
w szkole muzycznej ul. Panny Marji Nr. 42 714-

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-8

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje oodzieniu
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i
dróg moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu.

Węgiel.

Miejska Deputacja Żywnościowa poda-
je do wiadomości ogólnej, że od dn. 30
sierpnia r. b. nabywać można w detalicz-
nych składach węgla

na kupon karty żywnościowej Nr. 11
1 pud węgla za 75 fenigów

Po zakup węgla winni zgłaszać się
mieszkańcy okręgów:

I i II (kolor kuponów ceglasty i fioleto-
towy) do składu „F” ul. Prosta 10.

III i IV (kolor kuponów żółty i różo-
wy) do składu „C” ul. Warszawska 41.

V i VI (kolor kuponów brązowy i nie-
bieski) do składu „B” ul. Dojazd 21.

VII i VIII (kolor kuponów szary i oran-
żowy) do składu p. H. Mielnikiel, ul. Tea-
tralna 13.

X (kolor kuponów ceglasty) Kwit nale-
ży wykupić w biurze okręgowym po odbiór
węgla zgłosić się do składu „A” ulica Wie-
luńska 12.

VIII i IX (kolor kuponów buraczkowy i
seledynowy) kwit należy wykupić w biurze
okręgowym oodnym po odbiór węgla zgło-
sić się do składów w fabryce Peltzer i S-wie

XI (kolor kuponów lilardżowy) do skła-
du „D” Ostatni Grosz. Do czasu nadejścia
węgla do składu „A” mieszkańcy okręgu XI
mogą nabywać węgiel w składzie „B” Do-
jazd 21.

Mając na uwadze wygodę mieszkańców
Deputacja Żywnościowa zawiadamia, że od
d. 1 września r. b. mieszkańcy okręgu VIII
będą otrzymywać węgiel w składzie p.
Mielnikiel Teatralna 13, mieszkańcy zaś
okręgu X winni zgłaszać się po zakup i od-
bior węgla wprost do składu „A” przy ul.
Wieluńskiej 12.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOCIOWA
w Częstochowie.

Pensjonat dla Panienci ceny przystępne ul.
Panny Marji 43 drugie piętro front. 730-

Do sprzedania dom parterowy w dobrym
punkcie handlowym ulica i rynek Wieluński
Nr. 31 Wład. Jasnogórka Nr. 9

Wykwalifikowany kowal żonaty znający
się na rolniczych maszynach poszukuje zają-
cia we dworze w kraju. Wład. w Gońcu. 736-

Poszukuje mało używanej maszyny do piana-
systemu „Underwood” lub „Remington”.
Oferty do Adm. Gońca dla D. B. 738-

Potrzebna elegancka bryczka, lub wolańnik
dla jednego konia z uprzążą. Oferty w „Goń-
cu” sub B. J. 739-

Do wynajęcia pokój umeblowany, frontowy
z osobnym wejściem, elektrycznym oświetleniem
Teatralna Nr. 13 m. 8 743-

Poszukuje się garnitur mebli miękkich, oras-
tawoski lekko do sali billardowej. Wład. w
składzie mebli ul. P. Marji Nr. 73 744-

Owece do sprzedania na pudy po osnach nis-
kich Szkoła 15 Barylski. 728-